

KARTA KURSU

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE POLSKI W XXI W. ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM GAZU ZIEMNEGO

Nazwa	Bezpieczeństwo energetyczne Polski w XXI w. ze szczególnym uwzględnieniem gazu ziemnego
Nazwa w j. ang.	Bezpieczeństwo energetyczne Polski w XXI w.

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński
Punkcja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zapoznanie uczestników zajęć z zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem energetycznym Polski na przykładzie gazu ziemnego

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podmiotów politycznych i gospodarczych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski.	Sp2be_W01
	W02. Student dysponuje pogłębioną wiedzą na temat skuteczności systemów, norm, reguł funkcjonujących w państwie w odniesieniu do zagrożeń energetycznych	Sp2be_W02
	W03. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat tworzenia podstaw bezpieczeństwa energetycznego	Sp2be_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01. Potrafi samodzielnie formułować opinie na temat zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa energetycznego Polski. U02. Potrafi w sposób samodzielny wskazać na możliwości zmniejszania skali konkretnych zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego Polski. U03. Potrafi dokonać analizy oraz interpretacji odpowiednich aktów prawnych dotyczących zachowania bezpieczeństwa energetycznego Polski.	Sp2be_U01 Sp2be_U02 Sp2be_U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01. Jest świadomy roli oraz miejsca jakie odgrywa nauka o bezpieczeństwie energetycznym państwa dla pełnej świadomości procesów ekonomizacji życia społecznego zachodzących na kontynencie europejskim. K02. Potrafi określić priorytety służące realizacji konkretnych zadań mających zapobiegać zagrożeniom bezpieczeństwa energetycznego K03. Potrafi rozumować w sposób przedsiębiorczy	Sp2be_K01 Sp2be_K02 Sp2be_K03

studia stacjonarne

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	30													

Opis metod prowadzenia zajęć – **studia stacjonarne**:

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point).
Dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					X
W02								X					X
U01								X					X
U02								X					X
K01								X					X
K02								X					X

studia stacjonarne

Kryteria oceny	W celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 6 punktów: - aktywność podczas zajęć (0-8 punktów) - obecność (0-2 punkty) - test (0-15 punktów) [dla tych, którzy nie uzyskają wymaganego minimum z aktywności i obecności]

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1/ Stopień uzależnienia UE od importu surowców energetycznych 2/ Mix energetyczny Polski w XXI w. i skala uzależnienia od importu 3/ Gaz ziemny jako surowiec i jego zastosowania (w tym w energetyce) 4/ Zasoby własne gazu na terenie Polski 5/ Polska przyszłym hubem gazowym dla Europy Środkowej? System rurociągów na terenie Polski: rzeczywistość i plany. 6/ Liberalizacja rynku gazowego: przyczyny, przeszkody rozwoju, szanse i zagrożenia 7/ Gaz jako paliwo przejściowe. Konsekwencje polityki klimatycznej UE dla rozwoju rynku gazowego w Polsce 8/ LNG - szansa na dywersyfikację dostaw czy konieczność 9/ Magazyny gazu ziemnego w Polsce 10/ Niepewne prognozy - przyszłość wykorzystania gazu ziemnego w polskiej gospodarce w perspektywie wieloletniej

Wykaz literatury podstawowej:

Podstawowe:

- Bałamut A., *Polityka bezpieczeństwa energetycznego Polski w latach 2000–2015*, Kraków 2017.
- The war must go on: Dynamika wojny w Ukrainie i jej reperkusje dla bezpieczeństwa Polski*, Artur Gruszczak (red), Kraków 2023, <https://doi.org/10.12797/9788381388801>
- E. Cieślak, J. Maj, K. Pająk, D. Prokopowicz, A. Radomyski, P. Soroka, P. Śledź, *Wybrane aspekty rosyjskiej agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym*, (pod red. nauk. P. Soroka i K. Pająk), Warszawa 2023 (część rozdziałów, która jest dostępna na www.researchgate.net)
- Janusz P., Szczerbowski R., Zaleski P., *Istotne aspekty bezpieczeństwa energetycznego Polski*, Warszawa 2017
- Kaproń, H., Wasilewski, A., *Gaz ziemny paliwem XXI wieku*. Lublin 2012.
- Kaźmierczak, T. W., *Bezpieczeństwo energetyczne – implikacje uzależnienia Polski od importu gazu ziemnego (zarys problemu)*. Warszawa 2008.
- Kielerz A., W. Beuch, R. Marzec, *Polski miks energetyczny na tle struktury produkcji energii w Niemczech, Czechach i Słowacji – czy trujemy bardziej?*, w: *Surowce energetyczne i energia. Materiały XXXI konferencji z cyklu Zagadnienie surowców energetycznych i energii w gospodarce krajowej*, Kraków 2017.
- Kłaczyński, R., *Znaczenie surowców energetycznych dla rosyjskiej gospodarki, społeczeństwa oraz sfery stosunków zewnętrznych. Bilans zysków i strat. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis, Studia Politologica* 2012, VIII.
- Kutyła, S., *Rola magazynów gazu w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego państwa*, w: *Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia*, red. M. Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.
- Łaciak, M., Olkuski, T., Świdrak, M., Szurlej, A., Wyrwa, A., *Rola i znaczenie gazu ziemnego w strukturze wytwarzania energii elektrycznej Polski w perspektywie długoterminowej. Rynek Energii* 2017, nr 2.
- R. Molski (red.), *Eksploracja i eksploatacja gazu ziemnego ze złóż niekonwencjonalnych. Wybrane zagadnienia prawne i ekonomiczne*. Szczecin 2016.

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Europa środkowa i Wschodnia wobec wybranych problemów bezpieczeństwa energetycznego*, red. Ł. Wojcieszak, Poznań 2018
- Skarżyński, *Terminale LNG w polityce energetycznej państw nadbałtyckich Unii Europejskiej*, Poznań 2018
- Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa: uwarunkowania, procesy, skutki*, red. A. Jackiewicz, A. Trzaskowska-Dmoch, Warszawa 2017.

Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej: wybrane problemy, red. K. M. Książkowski, K. Pronińska, Warszawa 2012.

Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia, red. M. Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.

Golarz M., *Bezpieczeństwo energetyczne Polski na przykładzie zaopatrzenia w gaz ziemny, ropę naftową i energię elektryczną*, „Bezpieczeństwo: Teoria i Praktyka” 2016, nr 1.

Jamrozik, A., Sieradzka, M., Skrzypczyk, D., *Stan wykorzystania i pozyskiwania paliw kopalnych w Polsce i na świecie*. W: P. Kwiatkiewicz (red.), *Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii – teraźniejszość i przyszłość t. 2*, Poznań 2014.

Ruszel M., *Ocena bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego do Polski – stan obecny i perspektywa do 2025 r.* *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal* 2017, 20, nr 1.

Sikora A. P., *Skroplony gaz ziemny a inne źródła importu gazu do Unii Europejskiej*. Kraków 2013.

Skarżyński M., *Phywający terminal NLG w polityce energetycznej Polski*, „Studia Kaliskie” 2017, t. 5.

Sowiński, J., *Model typu „end-use” prognozy zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną w warunkach ryzyka*. *Rynek Energii* 2014, nr 3.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do testu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2